

SZÓKRATÉSZ ÉS A LEVÉLBOMBA

Lackfi János / **FRISS FORGÁCSOK**

◆ Haumann Péternek volt egy *Szókratész védőbeszéde* címmel platóni dialógusokból összeállított előadása, járta vele az országot még a létező szocializmus idején. Egy rádióinterjúban mesélte, hogy leközvetítették őt egy alkalommal Zsanára, ahol a híres színész érkezésekor konkrétan gázkitérés volt. Minden olajmunkás, akinek keze-lába ép, a szivárgás megszüntetésén dolgozott. Haumannak maradt három ember, akik valamely okból nem voltak kíváncsiak a gázkitérés helyszínén. Kitalálta, hogy leülnek együtt egy asztal köré s úgy, a szemükbe mondja el a szövegét. Hihetetlenül intenzív élmény volt ez a résztvevőknek is, Haumannak is, hiszen ebben a helyzetben nem lehetett elbújni, unatkozni s a színész is egyből látta a visszajelzéseket. Kísérteties, hátborzongatóan hatékony este kerekedett belőle. Meggyőződésem, hogy a művészetnek valahogy így, embertől emberig kell hatnia. Merthogy onnan is jöttünk mi, művészek, kérem szépen! Lehetünk képmutatók meg nagyon lilalelkű entelektüelek, de az egész bazár úgy indult, hogy valaki egy hajdani kocsmában az asztalra csapott, hogy „gyerekek, olyan sztorim van, hogy lehaldaltok”, vagy a sámán egyszer csak azt mondta, hogy „varázsoljunk esőt”, és kiosztotta a szerepeket, hogy ki milyen varázsigét ismételgesse. Innen jön a sztori és ezt le lehet tagadni, mint a szegény rokont vagy a nagypapát, aki guberálóként kezdte, csak nem érdemes. Rotschild nagypapa ócskavasazásból szedte meg magát. Mikor már hatalmas kastélyban lakott a család, folyton elegáns fogadásokat tartottak és mindenki frakkban szaladgált, ő még akkor is összeszedte az ócskavasat meg a

drótokat, több kilónyival állított haza esténként. Egy szolga mindig rá volt állítva az ügyre: detektálja, mikor megérkezik Rotschild nagypapa a vacak gúnyjában. Szépen hátravitték az ócskavasat a hátsó traktusba a halom tetejére, majd Rotschild bácsit átöltöztették szmokingba és betolták a szalonba. Ez jellemző az irodalmi életre is: szégyelljük a nagypapit, pedig volna mit tanulni tőle. Ha nem hódítunk el folyamatosan területeket a tengertől, akkor már bocsánat, de a tenger nem fog vacakolni velünk.

Interneten engem is utolért egy lánclevél-sor. Ezennel én is 48 órán belül megosztom egyik kedvenc magyar versemet (aki ismer, tudja, hogy nem egy ilyen van, hanem sok). Mert ha nem így tennék, elromlana a mosógépem, kirúgnának az állásomból, nem tudnék többé csomót kötni a nyakkendőmre, elromlanának a leleteim, megdöglene a kutyám, összedőlne a házam, és a helyén kitorne a Vezúv. Egyszermind arra kérem tíz további ismerősömet, ők is küldjék tovább tíz ismerősüknek meg azok is tíznek-tíznek meg azok is tíznek-tíznek, az elméleti matematikusok meg számolják, ki, az összesen mennyi lesz végül. Hadd hömpölyödjön a veroslavina, meghekkelve a közösségi oldalakat és maga alá temetve vicces pofáraeséseket, tengermély Coelho-idézeteket, tudidiétás tippeket, ételfényképeket (fogyasztás előtt és után), cukiságokat és rettentően felháborító, hihetetlenül döbbenetes tényeket, amikről hallgat a gonosz média, én nem is tudtam róluk, ugye, ti sem? ◆

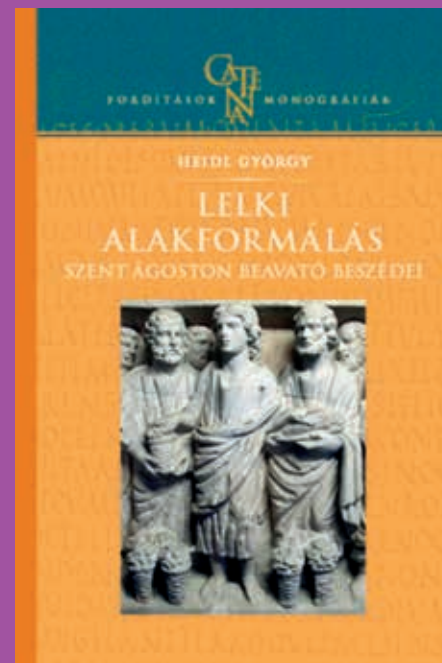
FOROG A VILÁG, DE ÁLL A KERESZT

Szöveg - **Dér Katalin** klasszika-filológus / **OLVASÓSAROK**

A Szent Ágoston beavató beszédeit tartalmazó kötet eleven képet ad a lelki megújulás sajátos ókeresztény hagyományáról. Az ókori egyházban igen elterjedt volt ez a beszéd-műfaj. Célja nemcsak a tanítás, hitbeli ismeretek átadása, hanem elsősorban az, hogy a hallgatók a helyes életmód kialakítása és személyiségük fejlesztése révén képesek legyenek eljutni a boldog élethez. Ahhoz az élethez, amely egyedül méltó e névre, mert minősége, boldogsága nem függ külső körülményektől, nehéz helyzetben, szegénység, gondok, bajok, akár betegség, szenvedés, üldöztetés közepette is megmarad.

◆ Tizenhat beavató beszéd magyar fordítását kapja kézhez az olvasó, ezeket az egyházatya keresztségre készülő és frissen megkeresztelt felnőttek számára tartotta. Valamennyi középpontjában a húsvéti történet, a kereszthalál és a feltámadás áll. A könyvben az eredeti latin nyelvű beszédek fordítása mellett megtalálhatók azok a bibliai szövegek, amelyekből hajdan az egyes beszédek kiindultak, vagy amelyekhez kapcsolódtak. A fordító-szerző szövegmagyarázatai nemcsak a megértést segítik, hanem aktualizálják, közelebb is hozzák Ágoston gondolatait a mai olvasóhoz. Beavató, nem pedig bevezető beszédéről van szó, ahogy a kötet címében olvasható. A bevezetés és a beavatás távolról sem ugyanaz. Bevezetni valamiféle tudományos ismeretbe lehet az embert, ám Ágoston itt egy misztériumot igyekszik megközelíteni, márpedig abba csak beavatni, illetve beavatást nyerni lehet, mert az nem olyasmi, amit pusztán értelmünkkel fel tudnánk fogni. A misztérium egyetlen módon ismerhető meg, úgy, hogy az ember személyesen belép a titok világába. Erre szolgál a régienél a beavatás, amely nem pusztán beszéddel történik. Összetett, háromelemes folyamat, a hallás, rhéma, a szemlézés, theoréma és a cselekvés, praxis egysége. A hitjelölt hallgatja az istenség életéről, földi működéséről, szenvedéséről, haláláról és feltámadásáról szóló beszédet – ezt az első állomást képviselik Ágoston itteni beszédei. Ezután a beavatandó szemléli a misztériumot valamely szent tárgy felmutatásában; a keresztény beavatásnál ilyen az Úrfelmutatás vagy a kereszt rituális felemelése. Végül eljön a döntő pillanat, amikor az ember saját szabad döntésével belép a misztérium világába. Ezt a döntést, ezt a lépést a megkeresztelkedés jelenti, amikor az új hívő belemerül a keresztség vizébe, jelképesen meghal korábbi életének, majd kiemelkedik a vízből, feltámad egy új, magasabb rendű, isteni és immár örök életre. Ilyen közegben, a beavatás közegében hangzottak el a szent egyházatya most olvasható beszédei, mint fontos állomások az újjászületés útján. A kötetet Ágostonnal kortárs műalkotások fotói ékesítik, segítve a mélyebb megértést. ◆

Heidl György: *Lelki alakformálás. Szent Ágoston beavató beszédei.* Pécs-Budapest 2015.

hirdetés

KÉRJÜK, TÁMOGASSA ALAPÍTVÁNYUNKAT ADÓJA 1%-ÁVAL!

SZENT
István
RÁDIÓ

A kedvezményezett adószáma:
18578726-2-10

A kedvezményezett neve:
Magyar Katolikus Rádió Alapítvány

Eger 91,8 - Miskolc 95,1 - Encs 95,4 - Gyöngyös 102,2 - Hatvan 94,0 - Sátoraljaújhely 90,6 - Tokaj 101,8 - Törökszentmiklós 96,4